

25.8.2022

Vihersuunnittelu ja -rakentaminen, ohjeita rakennuslupaa varten

Onnistuneen viherrakentamisen edellytyksenä on riittävän tarkka ja yksityiskohtainen vihersuunnitelma ja työselostus. Ammattitaitoinen toteutus ja toteutuksen valvonta kuuluvat saumattomasti viherrakentamiseen. Rakennuttajan tulee huolehtia vihersuunnitelman toteuttamisesta.

Lahden rakennusvalvonta edellyttää asemapiirrosta tarkemman vihersuunnitelman liittämisen rakennuslupa-asiakirjoihin. Vahvistettua asemapiirrosta käytetään rakentamista ja käyttöä koskevan vihersuunnitelman perusteena. Vihersuunnitelma tulee lisätä haetulle rakennusvalvonnan sähköiselle luvalla tarkastettavaksi hyvissä ajoin ennen pihan rakentamista.

Vihersuunnitelman hyväksymismenettely

- Suunnitelma-asiakirjojen käsittely ennen toteutuksen alkua.
- Asiakirjat toimitetaan järjestelmään vähintään kahta (2) viikkoa aikaisemmin.

Pihan tulee olla toteutettavissa ja valvottavissa viher- ja istutussuunnitelman, tarvittaessa täydentävien työpiirustusten ja työselostuksen pohjalta. Vähimmäisvaatimuksena on sellainen esitystapa ja asiasisältö, josta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamismahdollisuus ja lopputulos. Suunnitelmasta on käytävä ilmi, miten asemakaavan kaupunkikuvaa koskevat määräykset ja korttelisuunnitelman ohjeet toteutuvat.

Vihertyön lopputarkastus

- Suunnitelmanmukaisen toteutuksen tarkastaminen.
- Tarkastusajankohta varattava vähintään kahta (2) viikkoa aikaisemmin ottamalla yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen lahti.vihersuunnitelmat@lahti.fi.

Vihersuunnitelmassa esitettävät tiedot

- Sijaintikartta ja pohjoisnuoli
- Kortteli ja tonttinumerot
- Tontin pinta-ala ja tonttitehokkuusluku
- Asemakaavamääräykset (mm. rasitteet, istutusvelvoitteet)
- Tontin ja rakennusten korkeusasema, vanhat ja suunnitellut korkeuskäyrät
- Tonttiin välittömästi liittyvien alueiden maastokorkeudet ja tulevat luiskat (mm. kadut, puistoalueet, naapuritontit)
- Tonttirajan ulkopuolella, välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset
- Oleva puuvartinen kasvillisuus ja metsänreuna

Suunnitelman tavoitteet ja sisältö mittakaavassa

- Pihan eri toiminta-alueet mm. huoltoajoreitit, pelastustie, jätehuolto, leikki- ja oleskelualueet (pihakalusteet ja muut rakenteet) sekä lumitilat
- Tie-, liikenne- ja oleskelualueiden pintamateriaalit ja kaltevuudet
- Tontilla säilytettävä kasvillisuus
- Uudet istutukset

Istutussuunnitelman istutuksien tiedot

- Istutettavat alueet rajauksina ja taimien istutusetaisyudet mittakaavassa 1:200 tai 1:500
- Istutusalueiden multakerrosten ja katteiden paksuudet
- Käytetyt kasvilajit ja -lajikkeet
- Taimien ryhmäkohtaiset istutusmäärät, kokonaiskappalemäärät ja istutettavien taimien koko istutusvaiheessa.

Istutuskoot

- h havupuut, korkeus, suosituskoko h = 125–150 cm
- ry lehtipuut, rungonympäryys, suosituskoko ry 6–8 ja ry 4–6 nopeakasvuiset (esim. koivut, pajut) lajit
- h pensaat, korkeus esim. 50–70 cm, ei aitataimia

Kasvualusta- ja katetiedot, kerrospaksuus

≥ 80 cm	puut
≥ 50 cm	pensaat
≥ 15 cm	nurmikko
10–20 cm	niitty (ravinneköyhä, rikkakasveista puhdas maa)
≥ 7 cm	kuorikatteet

Kasvualustan rakeisuus- ja ravinteisuusvaatimukset InfraRYL Laatuvaatimusten mukaan.

Kasvivalintaperusteita

- Ympäröivä luonto, maisema ja kasvilajisto (metsä- vai keskustatontti) huomioiden
- Puiden koko täysikasvuisena ja koon suhde rakennukseen
- Eri lajien talvenkestävyys Lahden seudulla
- Kasvien kasvupaikkavaatimukset (mm. valo / varjo, kostea / kuiva)
- Eri kasvilajien sopivuus pihan toiminta-alueet huomioiden
- Kasvien pitkäikäisyys ja / tai uusimistarve ja kunnossapito
- Vieraslajien käytön välttäminen (<https://vieraslajit.fi/>)
- Kasvien allergisoivuus ja myrkyllisyys, erityisesti leikki- ja oleskelualueiden läheisyydessä
- Aurauslumen aiheuttama rasitus
- Riittävä näkyvyys liittymissä (ei yli 70 cm korkeaa kasvillisuutta näkemäalueella)

Leikkialueet

- Leikkipaikan sijoittaminen tontille (maastonmuotoilu, kasvillisuus, valoisuus)
- Leikkivälineet ja niiden tilantarve mittakaavassa (turvallisuusohjeet mm. SFS Suomen Standardisoimisliitto SFS ry sekä valmistajien ohjeet)
- Leikkivälineiden mallit ja normienmukainen mitoitus esitettävä mittakaavassa
- Leikkipaikkojen alustamateriaalit ja kerrospaksuudet

Vihertyöselostus ja toteutuksenvalvonta

Työselostuksissa käytetään apuna seuraavia julkaisuja:

- VRT'17 Viherrakentamisen yleinen työselostus
- Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset InfraRYL 2015
- Viheralueiden hoito. VHT'14 hoidon laatuvaatimukset

Vihersuunnittelussa huomioonotettavia Lahdessa käytettäviä suojaetäisyyksiä

Kun aitana käytetään puita tai pensaita, ne on istutettava siten, että niiden oksisto ja juuret täysikasvuisinakin pysyvät kiinteistöllä, ellei rajanaapurin kanssa ole toisin sovittu (Rak.järj. 15 §). Leikattavan kuusiaidan etäisyyden tontin rajasta on oltava > 1,0 m ja vastaavasti leikattavan orapihlaja-aidan > 0,6 m.

	Istutettavan puun ohjeellinen vähimmäisetäisyys	Istutettavan pensaan ohjeellinen vähimmäisetäisyys
Kaukolämpö	5,0 m	Voi istuttaa aivan viereen, jos kasvualustaa on vähintään 40 cm kerros.
Maakaasu	5,0 m, poppeli- ja pajusukuiset 10,0 m:n päähän juuristokasvuvaaran vuoksi.	Alle metrin korkuisia pensaita voi istuttaa aivan viereen. Näkyvyys paalulta toiselle on turvattava.
Sähköjohdot *	Puun lähimmän osan ja johdon väliin jätävä 1,0 m tilaa.	
Pienjännitejohto	Hedelmäpuiden kohdalla 4 m ettei hedelmien kerääjä joudu vaaraan.	Johtimien alla voi kasvattaa alle 3,0 m korkeita pensaita.
Keskijännitejohto 20 kv	Puun lähimmän osan ja johdon väliin jätävä 1,5 m tilaa. Hedelmäpuiden kohdalla 4,5 m ettei hedelmien kerääjä joudu vaaraan.	Johtimien alla voi kasvattaa alle 3,0 m korkeita pensaita.
Suurjännitejohto 110 kv	Puun lähimmän osan ja johdon väliin jätävä 2,0 m tilaa. Hedelmäpuiden kohdalla 5,0 m ettei hedelmien kerääjä joudu vaaraan.	Johtimien alla voi kasvattaa alle 3,0 m korkeita pensaita.
Maakaapelit	Samat vähimmäisetäisyydet kuin vesi- ja viemärijohdoilla.	Samat vähimmäisetäisyydet kuin vesi- ja viemärijohdoilla.
Vesijohto, viemäri ja salaoja	2,5 m	2,5 m
Rakennukset		
Ikkunattomat seinät	3,0 m lehtipuut 6,0 m havupuut	0,5 m
Ikkunalliset seinät	6,0 m lehtipuut 9,0 m havupuut	0,5 m
Aita	2,0–3,0 m	1,0–2,0 m